

Les generacions humanes

Tornant de passejar pels camins del canal d'Alpicat, m'assec una estona a escriure. Només hi he vist, pel camí, un corredor segur, afuat i lleuger mentre la tarda s'apagava a la Cerdera. Un tractor gros sulfatava els rengs de presseguers florits, rosats entre prats verds. El combat del rosa i del verd és d'una bellesa nova. Veig la vila d'Alpicat i al fons la taca de llum i cases de la ciutat de Lleida, amb la torre de la Seu, al lluny. Hi faig una fotografia amb el mòbil mentre caminant observo un nou pantà de reg, circumdat de càmeres i una llarga pantalla de metall. La llum de la tarda és lànguida; els núvols passen plàcids. És l'únic moment del dia en què els meus pensaments van i vénen, sense pressió, com la volada de coloms que surt disparat pel cel de març.

Al suplement *Lectura* de SEGRE recordo una bella fotografia de Maria Barbal, amb les traces del temps marcades als ulls. L'escriptora de Tremp, que és entrevistada per la darrera novel·la que ha publicat, *A l'amic escocès*, en parla com justificant-se i explicant-la. Fa dies que hi penso, en la novel·la, que he deixat a la meitat. Rumio que potser és una obra que reclama un temps molt lent –sense xarxes socials, sense internet– i una mirada distinta a les novel·les d'ara, més trepidants d'acció, d'intriga i cops d'efecte. A vegades em sembla que cada genera-

ció humana enraona de coses distintes, se situa en replans diferents, amb bagatges i motxilles distintes. Cada generació té interioritzada una durada del temps i una forma d'escandir-ho. Després penso que escassament hom s'escolta entre generacions. Jo ho veig pels meus estudiants de setze o disset anys. Són pocs els que t'escolten –van al lloc comú, al tòpic grosser o tenen les seues regles on tu no entres–, i són pocs els professors que els escolten: ells sovint no parlen. No volen ser jutjats. Són dues sordeses paral·leles, entre generacions. Fins el sentit dels valors és distint, i les paraules també, sovint desconegudes: què vol dir *secular*, em preguntaven ahir.

Escoltar té a veure, en primera instància, amb la posició del cos, drete, i amb la respiració conscient. Si respires bé, espantes els pensaments vans i divagatoris. I pot ser que escoltis. Escoltar és oblidar-se.

A mi em sembla que *A l'amic escocès* és una novel·la que no sap on va, que es demora, que salenteix, que no juga els propòsits de la intriga, però també podria ser que jo demanés un ritme lleuger i una direcció se-

gura que la novel·la de Maria Barbal no vol emprendre. Ho deixo en quarantena.

Crec que la generació de Maria Barbal enfoca les novel·les d'una forma que a mi em sembla naufragada perquè evoca una vida amb un propòsit que a mi em desconcerta. Potser hauré de desconnectar els telèfons i els dispositius i hauré d'esperar el temps d'estiu, les llargues caminades, les tardes de silenci i migdiada per poder llegir la nova novel·la de Maria Barbal.

Mentrestant, miro els joves de les classes de l'institut on treballa. Miro de comprendre què passa pel seu cap.

ITMAR FABREGAT

POTSER LA DARRERA NOVEL·LA DE MARIA BARBAL RECLAMA UN TEMPS MOLT LENT